

MAGYAR KURIR

Bétsből, Pénteken, Januarius' 7-dikén 1820.

Nagy Britannia.

Egy figyelmes Ujságolvasó, a' ki ezen nevezetes Országnek környüállásai eránt nem lágyemeleg, nem sajnálhat-egyszeri figyelemmel való elolvasást, a' következő tudósítástól: — „Londonból Dec. 17-dikéről. Minthogy a' mult héten 3' Parlamentumi házakon kívül majd semmi ujság se történt, nem akartam az Urat addig tudósítani, míg arról nem irhatnék, hogy a' Ministerek által jóvaltatott *Billeknek* legalább nagyobbadon mi némü kimenetele lett. (Ezen levelet a' Bavariai Közönséges Ujsághoz írja valaki). Azok, a' mellyek a' felső házban fordultak elő, úgy mint: 1) ször, a' tiszti karok engedelmé nélkül való katonai gyakorlásoknak megtiltatása; 2) ször, a' libellistáknak keményebb büntetése; 3) ször, a' Státust illető bünök ellen való pereknek sebesebb folytatása, 4) ször, hogy minden Béke-birónak éjjel nappal szabad legyen azon házakban, a' mellyekben tilalmas czélzásra eldugott fegyvert gyanit, vizsgálódásokat tenni, némü némü ellensmondással ugyan de nagyon kevés változással ezen házban már mind elfogadtattak. Az első már törvényes eránt is kapott. Legnevezetesebb változtatás tétellett a' 4-dik jóvalláson. Ezen házi vizsgálódás csak az Angliai északi, és Skotziai napnyugotti vidékekre terjeszteteltli. Azonban számos Lordok, kik közt van nevezetesen Herczeg S u s s e x i s, protestálásokat irtak be a' három utolsó

jóvallások ellen, mint a' mellyek nem csak szükségtelenek, hanem a' Constitu-
ciónak tulajdonságaival is egészszen ellenkezőnek. A' mi az első, úgymint a' fegyveres gyakorlásokat illeti, ez az első házban is minden ellenmondás nélkül elfogadtatott: hanem a' többek, kivált a' negyedik, gyaníthatóképpen nagyon heves ellenkezésre fognak találni az alsó házban, 's talám még változást is szenvedhetnek. Hogy a' házába éjjel, akár mi fogás alatt, valaki vizsgálódní be menyen, oly nagyon ellenkezik az Anglus ember' természetével, hogy ő ezen esz-
közhöz csak nagyon elkerülhetetlen szükségre nézve szokhatik hozzá. A' 4-dik Billek az a' Clausulája, hogy a' Politikus irók, mint az Ujságirók, bizonyos summát tegyenek le jó magokviseletének zálogául, és hogy a' Libellusokért a' könyvárusoknál házi vizsgálódást kellessen tenni, ezen eszközöknek is sok ellenző-jik találtatnak. A' könyvárusok serege ezen utolsó eszközre nézve hét személyekből álló kövességet küldött Minister Liver-
poolhoz. Mi következőse lett követségé-
nek, még nem tudták. — Azon Billek közzül, mellyek az alsó ház előtt fordul-
tak előbb elé, az, a' melly a' lázszató gyűléseket tilalmazza, ezen házban már elfogadtatott; de nagy változással. Lord Castlereagh, a' ki eleinten úgy beszéllett vala, hogy a' haza meg nem tartathatik külömben, hanem csak ezen jóvallásnak örökre való megerössítettése által, véle-
kedését hirtelen megváltoztatta, 's oly

nyilatkozatát terjesztett ezen ház' elejébe, hogy elégnék tartja, hogy a' Lázasszó gyűlésekről szolló Bill, csak öt esztendőkre terjesztődjék ki. Ötöt ezen engedelmességre a' vette, hogy ezen jóvállása még az ő leghevesebb barátjai között is számos ellenzőkre talált, melyre nézve attól tartott, hogy ha azon kívánsága mellett megmarad, hogy a' nagy számú népgyűlések örökre megtiltassanak, a' voksok' többsége az ő Billjét általában vissza fogja vetni, 's jónak találta annak csak öt esztendőkre lejendő meghatározatása kívánásával megelégedni. De ez se' tette a' dolgot az ellenző rész' tagjai előtt kedvesebbé, kik úgy beszélnek: hogy az, a' ki ezen dologban, ennek szorgató elkerülhetetlen voltáról meg nem győztetvé meggygyezett, magát a' haza eránt megbocsáthatatlan bűnben részesítette. Az a' szabadság, hogy akár melly közös ügyre nézve összegyűlhessen 's gondolkodását, minden, valamint a' valóságos ügy a' képzelt visszaélések ellen is kimondhassa, eleitől fogva büszkesége az Anglusnak, 's a' nyomtatási szabadsággal egygyütt legjobb gyakorolása az ő Constitúziójának; ezen szabadságot a' bölcs Orzáglás 's az egyes Adminisztráció mindenkor úgy nézték, mint a' közönséges gondolkodás' levegő egé' hévségének vagy hidegségének mutató tüvegét, 's mint meg nem osaló tükröt mindenkor úgy használták — ezért igen jól nevezte a' nagy Burke az ilyen gyűléseket, a' Státus' mákhinája szelelő lyukának, a' mellyen belőlle minden mérges szész higözölög. Igaz, hogy gyakran vissza éltek vélle. Most már nagyon szoros halárok közé fog szoritani. A' közönséges vélekedésnek kimondása a' nagy piatzokról a' keskeny vak utzákba küldettetik, hogy ne hallassék. A' nyughatatlanok, kik eddig a' magok célzásait, kívánságait, 's reménsé-

getket eddig hallható hangon kijelentték, 's ekképpen az Orzáglászéknék úgy szollván magok megmútatllák az ellentállásra való módokat, ezentúl titokban fognak tanácskozni, 's ez által még szükségesebbé teszik az ily nagyon gyűlölt kémlelőds' systemáját. Ezen új Bill szerént ezentúl csak a' Lord Lieutenanatok, Fő-biráok, vagy ha ezek ellenzik, öt Béke-biráok fognak azzal a' jussal birni, hogy a' Grófságokban gyűléseket tartassanak. A' két első egyenesen az Orzáglászéktől, az utolsó pedig egészen emezektől függenek, melyből a' fog következeni, hogy ha a' Ministerium ellenlence szónak lenni, nagyon ritkán fognának népgyűlések tartatni. Ezen nehézségnek elháríttatása ugyan az által mondatik megörvasoltatva lenni, hogy Hét házbirtokosoknak jussa leszen arra, hogy a' magok Ekklesiájokban gyűlést hívassanak össze: de ez ismét az által terhösített meg, hogy más Ekklesiából való embernek nem szabad a' gyűlésbe menni; 's ha csakugyan még is oda meane valaki, a' felvigyázó Béke-birónak jussa leszen ötöt megszollítani, hogy onnét egy fertály óra alatt eltávozzék, 's ha nem engedelmeskedik, ugyan azon Béke-biró a' gyűlést azonnal eloszlathatja, úgy hogy ha fél óra múlva még 12 emberek egygyütt találtnak, minnyájok oly bűnösöknek fognak tartatni, hogy néhány esztendőkre Új-hollandiába vitettethetnek. A' Grófságokban tartódható közönséges gyűlésekben pedig, ha a' Fő-tiszt akarja csak a' jószágbirtokosok, 's még a' háztulajdonosok se', jelenhetnek meg. Eddig az Ujságitrók levelezőket küldötték az ilyen gyűlésekbe, hogy őket mindelekről, hitelesen tudósítsák; ez után csak a' Fő-tiszt engedelmevel jelenhetnek meg az ő levelezőjik, melynek károsabb mint hasznos következései lehetnek. Ezen megszoríttatásokról azonközben a'

mi legtiszteltebb embereink különbözőleg vélekednek. Vagynak, kik úgy ítélnék, hogy ezek a szabadságnak meg erősítettésére szolgálnak inkább, hogy sem elnyomására. Mások így szólnak: Szabadságunknak 's jussainknak ezen feláldozása, egyéb jussainknak a dühösség 's fejtelenség ellen, 's tulajdonainknak a felprédáltatás ellen való megöltalmaztatásokra szolgáló áldozat lesz. De az is igaz más felől, pedig nem kevesebbé tisztelt embereink is sokan találtnak, a' kik tagadják, hogy ezen eszközökre szükség lett volna; ezeknek állítása szerint mindenk a' Ministereknek elintézése szerint történtek, hogy hatalmokat nevelhessék, 's magokat helyeiken megtarthassák. Hisze' Lord C. maga megvallotta, hogy ők kevés szempillantatokig azon is gondolkoztak, hogy a' nyomtatást Censura alá vessék, melynek Angliában nem az a' következése lehetett volna, a' mi váratott. Mi, cezt mondá Lord *Erskine* nem rég' egy beszédében a' Ministereknek, hat hónapokra még annál is nagyobb hatalmat engedünk néktek, mint a' milyent magatok kívántok, csak azt engedjétek meg, hogy az alatt járassunk utánna, hogy van-e törvényeinknek nagyobb megszorítatásokra szükségünk. — Miért nem állottak erre reá Ministereink, az idő fog reá megtanítani, a' hol ily sok nagy emberek ily sokféleképpen ítélnék, mérészségnek lázhatnak rólok ítéletet mondanunk. Jobb lett volna talám, ha az Ellenző-részen lévő embereink egy kevésse nyilvánosságban kibeszéllték volna magokat a' jóvallott eszközök eránt. Északi Grófságainkból jött tudósításaink is ellenkeznek egymással: magános tudósításból olvasuk, hogy az ezen Grófságokban lakó jóindulatú polgárok inkább megfélemlettek a' Londoni Ujságleveleknek olvasása, mint

annak szemlélése miatt, a' mit magok közt történni láttak 's hallottak.

Hobhouse nevű meglehetősen tudományú, de nagyon Republikai gondolkodású író, nem régen Westmünsteri képviselőnek akarván magát választani, de az ellenkező résznek pártfogóji számosabbak lévén, 's ő ekképpen a' Parlamentum' tagjai közé be nem kaphatván, azért megnehezített 's a' Westmünsteri választás' munkája ellen moeskolódó irást adott ki. Erre néki Lord *Erskine* felelt ily című irásban: „A' Whigek' védelmeztetése.“ — Erre Hobhouse ismét felelt, 's így travestálta az *Erskine* írása' Czimét: „A' nép' védelmeztetése.“ Azután későbbre *Erskine* a' maga előbbeni irását még egyszer kiadván, ennek Előbeszédében lefizette Hobhouse'nak, a' mivel ez őtet utóbbi irásában adóssá tette vala. Hobhouse azonközben erre se maradt adós, hanem oly gorombán és közönségesen fizetett *Erskine*'nek, hogy áltájában az Aristokraták, Ministerek, 's a' Parlamentum alsó háza is minden Whigekkel egygyütt nagyon megérezték. — Itélni lehet egyéb gorombaságairól, mellyeket az alsó ház' tagjai ellen kikelt, csak ezen pár szavaiból is: — „Mi akadályoztatja meg a' népet abba, hogy ezen Parlamentumi házba bemennyen, annak tagjait füleiknél fogva kihurczolja, az ajtókat bezárja, 's a' kulcsokat a' Themse vizébe vesse?“ — Hobhouse'nak (ki maga is előkelő házból való származású Anglus) csak azért cizáltta ezen szavait a' Parlamentum előtt ennek *Ridley* nevű tagja, hogy megmutassa, hogy a' népnek felingerlésén nem csak a' por seregbéli, hanem nagyobb rángú Anglusok is iparkodnak. Ugyan ezen háznak *Courtenay* nevű tagja azonban valódibb figyelemre méltóztatta ezen tárgyat, 's azt kezdte vitatni, hogy Hobhouse ezen sza-

vak által megsértette a' Parlamentum' el-
sőségi jussait, melyre nézve őtet meg
kell büntetni. A' Parlamentum azonnal
meg is fogadta a' *Courtenay* tanácslá-
sát, 's a' nélkül, hogy a' Királyi Fő Pro-
kurátorra bizta volna, hogy *Hobhouse*
ellen pert indíttson, őtet maga elfo-
gatta, 's a' *Newgatei* fogházba küldötte.
— *Hobhouse* ugyan, mikor elfogták
elkór is azt mondta 's most a' fogházban
is azt kiabálja, hogy őtet elfogatni a'
Parlamentumnak nem lett volna jussa:
hanem a' Parlamentum' tagjai azt erős-
sítik, hogy ők ebben közönségesen meg-
megegyeztek, és így volt jussok reá.
Csak *Bourdett* egyedül volt az alsó ház-
ban, ki annak, hogy *Hobhouse* a' Kir.
Fő Prokurátornak híre nélkül elfogattas-
sék, ellene mondott, 's a' ki ugyan ezen
történetre Dec. 16-dikán a' Korona 's
Vasmacska koresma' szalájában gyűlést
tartott, a' hol oly beszédeket lehetett hal-
lani, mellyeket még Anglus Ujságírók
se' egy könnyen hirdethetnének ki.

Mi, így szoll a' *Ministerek* Kurirja,
Dec. 13-dikán folyvást fontos tudósításohat
vesszünk az Országnak északi részeiről;
mind ezek valami veszedelemmel való
bizontalan fenyegetődzést fejeznek ki, a'
nélkül, hogy valaki tudná: mely felől
fog jöni. A' népzúdulásoknak előpostája
mindenkor félelmeskedés; 's bár melly
nagy előre való vigyázással tegyék is a'
nyughatatlanok' *Agensei* 's fejei a' ma-
gok' mozgásait, még se akadályoztat-
hatják meg ők soha azt a' siket zugást,
melly a' szélvész előtt szokott járni. A'
revolúziós emberek magok is kívánni
szokták, hogy célzássoknak valami elő-
hangja legyen, abba bizván, hogy az így
okozott ijedség nékiek próbájolnak meg-
tételekor segedelműl fog szolgálni. A'

ki a' veszedelmet csak részint látja, a'
képzelődés' nagyító üvegével szokta azt
nézni; 's ezen félelem által annak karjai
közé taszittatik, a' kit meggyőzhetetlen-
nek képzeli. Ily célzással ijesztik most
a' Radikálisok a' jó indulatú lakosokat;
de mi remélnjük, hogy nem érik el cél-
zásait; azonban csakugyan szükséges
az, hogy érdemek szerint iteljük róllok.
Nékiek akarajlok 's erejek is van sok
rosszat tenni, ha hathatós ellentállásra
nem találunk: de ha találunk, reméln-
hetjük, hogy az első csatában semmivé
tétetnek azon gyávák, kik a' thronusnak,
Constitúciónak, 's az Országlószélnak
felforgatásán iparkodnak. A' rosszak jó-
vátételére nincsen egyéb mód annál, hogy
a' Radikálisok serege elejébe oly erőt ál-
licsunk, hogy annak meglátására minden
céljok' eléréséhez való reménségeket el-
veszessék. Már sok helyeken hathatós
példaadással indultak meg előre a'
Magistrátusok. Glasgowban meghívták a' jó
indulatú lakosokat, hogy fogjanak fegy-
vert; Skotziában már sok helyeken for-
maruhába kezdett öltözni a' polgárság;
a' *Durhami* Grófságban, hol a' támadás
kiütéssel látszott fenyegetődzni, már te-
szi ezen polgári katonaság a' szolgálatot;
hasonlóképpen *New-Kastelben* is a' *Sir*
Burdon vezérlése alatt. Ezen önként
való felfegyverkezésen kívül, a' reguláris
katonák is megindultak, hogy a' lárma
által fenyegettetett városokhoz gyülekez-
zenek. Manchesterben már organizál-
tatva vagynak a' katonai oltalmazási in-
tézetek.

Azt a' summát (így szoll a' *Chroni-
cle*) mellyet az idegen Országokbéli pénz-
zes emberek Bankoinkból három hetek-
nek lefolyta alatt kivettek, és a' *Frantzia*
Országi Bankókba tettek, 3 millió
Font Sterlingekre (harmincz millió Fo-
rintokra) számlálhatjuk.

Frantzia Ország.

A *Straszburgi Ujság* szerint ilyen kérelmet küldöttek az órávaló polgárok a' Követek' kamarájához: — „Új veszedelmek fenyegetik Frantzia Országot; alig lépett ki a' Constitúción fundáltatott országias, minden megszorító törvények 's ellenzések mellett is közzinkbe, 's már iparkodnak a' rend és szabadság' ellen-ségei benaútnak ismét a' törvénytelen-ség' és felfordulás' örvényébe visszata-szítani. A' Válosztási törvényt megváltoztatni 's a' Constitúziót illetni akar-ják! De már az Országnak minden ré-szein hallattatik az ezen iparkodás ellen való kedvetlenség. Frantzia nép' Küldött-jei, figyelmezzetek a' nemzet' kívánságá-ra; legyetek hívek küldettestekhez; néktek azon meggyőződést kell munkái-toknak principiumául venni, hogy nem-zetünk' boldogságát, méltóságát és füg-getlenségét csak azon szabad intézeteink tehetik állandókká, mellyekre ily sok ál-dozatok által tettünk szert. Ha a' mostani környülállások között Constitúzi-ónknak némelly Czikkelyei és a' mi Vá-lasztó törvényünk illetetnének, ez által újabb bizontalan-ságoknak tétetődne ki a' mi polgári öszszecsátolódásunk; így a' leg'vakmerőbb projektumok jönének elő, 's oly örvény' fogna nyilni előttünk, mel-lyet bezárnunk lehetlenség lenne. A' Követ Urak arra hivatattak, hogy a' Con-stitúziót védelmezzék; annak megváltoztatására nem vettek hatalmat. Semmit el ne fogadjanak, a' mit nemzetünk leg' fontosabb törvényei ellen jóvallanának; mutassák méltóknak magokat nagy kül-dettestésekre. Költ Straszburgban Dec. 7-dikén.“

A' Frantzia Ministerek, 's kivált a' Belső Minister Gróf *Decazes*, a' Köve-tek' kamarájában, azolta, hogy az a' fi-

nántziai tárgyak felett való vetekedések elkezdődtek, sok kedvetlenséget hallani, 's általjában mind a' heves Liberalis (In-dependens), mind a' heves Royalista (Ul-tra) irásokban sok hasonló kedvetlensé-geket olvasni kéntelenítettnek. — Emlí-tettük, hogy a' Finantziai Minister azt hívanta a' Király' nevében, hogy az 1820-ra való adónak $\frac{1}{2}$ -tödrésze előrealóké-pen és általjában azon mérték szerént határozassék meg, mint 1819-ben volt, hanem a' kamara' biztossága, úgy ítélte, hogy egy előre, jó leszen csak $\frac{1}{2}$ -tödrészt határozni. — Maga az egész kamara Dec. 24-dikén tanácskozott ezen tárgy felett, 's végezetre meg is határozta a' Minister' kívánságát, még pedig nem úgy mint a' Biztosság jóvallotta, hanem minden változtatás nélkül — de felet-tébb heves vetekedések után. A' Minis-terekkel ellenkező tagok (az Ultrák úgy, mint az Independensek) a' tárgynak fi-nántziai tulajdonságától eltávozván poli-tikai tárgyat csináltak belőlle, 's afféle-ket feszegettek: Hogy micsoda bizo-dalmat érdemel a' mostani Ministeri-um, 's hogy valyon a' fenn forgó kör-nyülállások között 's a' legfontosabb te-kinteteknek ily bizontalan kimenetelű ál-lapotjokban, lehet-e a' Ministereket újabb summáknak meghatározása által, jó lel-kicsmerettel, segíteni? — a' melly poli-tikai feszegetésekre a' Ministerek 's név szerént a' Fő és Belső Minister Gróf *Decazes* nagyon felindulván, érzékenyen ki-nyilatkoztatta gondolkodását. — Itt kö-vetkeznek az előfordult beszédekből né-mely darabok: —

Gróf *Labourdounaye*. — „Én, úgy mond, kéntelen vagyok ellentmen-dani a' jóvallásnak nem annyira finántziai mint politikai okokra nézve. Nékünk a' történhető Csapások által, mellyek mos-tanában ily gyakran emlegettetnek, nem

kell magunkat megijeszteni engednünk; ha mi ezektől félünk, ennek nem ezen kamarára, hanem inkább az Országglószékre nézve kellene esni, melly a' csapást tenné, 's a' melynek ezen egy szempillantányi erő-mutatásért, tekintetének 's közönséges bizodalmanak elvesztésével kellene fizetni. Hanem a' Státusban az efféle csopás csak úgy lehetséges, ha valamely részre való tekintetből történik. De hát lehet-e az a' Fő Minister valamely részre való tekintetből valamit, a' ki azt erőssíti, hogy minden részeken erőt veszen. És, hát mi azt segitenők ily nagyon, a' ki Frantzia Ország' közepében minden részekről megválva áll-fenn? (Halljuk! erre ily kiáltás hallatott). Én tehát nem valami Státuscapástól félek, hanem oly fejtelenségtől, a' melly vissza-él hatalmával, a' melly intézeteinknek alájok ás, a' melly azt a' befolyást, mellyet kamaráinknak kellene gyakorlani, más által gyakoroltatja, 's tanácskozásainkal mindenkor mesterkedett, részrehajló, szőgyenlésnélkülváló véelkedést állit szembe, önn' gyámolát a' sokaság' indulataiban keresi, minden féle systémát egyszerre felfogat, minden féle becsületsomjazást egyszerre sért, 's a' thronusnak és szabadságnak omlédekára, a' maga önn' kényét helyhezseti." — Ily formán beszélték Generalis Demarcay, 's több mások.

Fő Minister Gróf Decazes: — „Mint-hogy már egyszer azon csupa finantziái kérdésbe, mellyet a' kéntelenség parancsol, politikai tekinteteket is elegyítették, magunk' hátravonása nélkül követni akarjuk Orátorainkat azon hosszú úton, mellyen elindultak. Az előttem beszélt Orátornak (ez Gen. Demarcay, egy Liberalis tag) lelkiismerete kötelességé teszi néki azt, hogy a' Státus' máhjánájának mozgására szükséges segedelem-

alásban meg ne egygyezzel. Az ő lelkiismerete azt kívánja tőle, hogy az Országglószéknek útjába gátat tegyen, mint-hogy néki az Országglószékhez nincsen bizodalma. Azon Orátor, ki ma legelőbbször beszélt (Gróf Labourdouze, egy heves Royalista), hasonlóképpen megtagadta tőlünk ugyan ezen okból a' maga votumát. Mi mind kettőjeknek eldöppent felelünk: Mi soha nem hizelhedtünk magunknak azzal, hogy ezen Urak' bizodalmat megnyerhessük; sőt mondhatnók, hogy azt erősebben se kívántuk, mint megnyorészt reménlettük. Azt mindazáltal csakugyan gondolhatjuk, hogy ha szintén egygyik ezen tisztelt Orátorok között állunk a' maga votumát őt esztendőknél lefolyta alatt szünet nélkül megtagadta-is, még sem voltunk mi a' nemzetnek közepette úgy *isolallatva* (mindenektől úgy elszakadva) mint ő erősíté; még ezen kamarában se; mert ha emlékeztünk meg nem esal, itt is mind annyiszor győzedelmeskedtünk, valahányszor csak az Orátor Ur ellen tusakodnunk kellett. Meg fog-e ma beünöket esalni a' votumok' többsége? Rést fog-e a' kamara venni a' tisztelt Orátor félelméből? Mi ezt telyességgel nem hihetjük, azért, hogy mi ma is azon kötelesség' 's lelkiismeret, újat követjük, mellyet akkor követtünk. Nem úgy feleltünk mi meg kötelességünknek, mint a' tisztelt Urak' kívánák: hanem úgy, mint azt tőlünk az az esküvés kívánja, mellyet letettünk, a' melynek megsértésével vádoltunk, 's a' melly tőlünk mint első kötelességet azt kívánja, hogy a' thronust 's a' szabadságot, egygyütt, az őket fenyegető fejtelenség ellen védelmezzük, hogy őtet védelmezzük, mondám, de nem Státus-csapás (Coups-d'état) által, melyről a' ti elmétekben képzelt félelmet akarnak gorjeszteni, hanem oly törvé-

nyes eszközök által, mellyek néktek magatoknak előtekbe terjesztetnek a' végre, hogy megfontoljátok 's megítéljétek, 's nem a' végre, hogy, mint felöllettek fel merik tenni, már még az előtt visszavessétek, hogy esmernétek, hogy a' thronus' jóvállásait megérténének, 's a' t.

A' mi azon részeket illeti, mellyekről Labourdounaye beszélt, ezekre nézve így fejezte ki magát Gróf De Cazes: — „Nem efféle gyenge gyámolokhoz támoszkodik a' Király' Országlószeke. Ő a' nemzetnek azon véghetetlen nagy számához támoszkodik, a' melynek ezen kamarában is jó képviselői találtnak, a' melly minden faktziótól idegen, a' melly a' *Meglévőnek*, 's csak a' *Meglévőnek*, de minden kifogás nélkül *Meglévőnek*, 's annak a' *Meglévőnek* megmaradását kívánja, melly a' Jelen való dolgokkal legegyszerűbb szövetségben van, a' jóvendőre nézve pedig zálogot kíván.“

Benjamin Constant: — „Még nagyon is igaz, úgy mond, hogy a' vélekedések nallunk bizonytalanok 's ingadozóok, hogy felettébb különös erősítések hinteztetek széllyel, hogy változásokról volt beszéd, 's hogy azolta, hogy effélek folyni kezdtek, minden bizodalom elenyészett, 's hogy ezt azolta még azok is elvesztettek, kik a' Ministereknek célzásáikba való bizakodással dicsekedtek, mert még ezek is jól tudják azt, hogy a' mostani Ministerek megmaradása csak attól függ, ha jóvállásaikat ezen kamara elfogadja. E' tehát csak egy olyan *Provisoriai Ministerium*, a' melly Provisoriai adózási jóvállásokat téssen. Maga azon Orátorok' egygyike is, kik a' Minister' jóvállásának elfogadását tanácsolják, megvállá azt, hogy a' dolgok' állapotja terhes 's veszedelmes; szükség tehát, hogy minden olyan előre való vigyázási eszközöket elővegyünk, a' melyeket ezen veszedelem parancsol. Nem

kinyilatkoztatá-é a' Fő Minister éppen most, hogy az Országlószekek célzása a' legyen, hogy mindent azon állapotban megtartsion, mint most van; tehát az adót is, egyebet is. Valyon nem azért cselekszi-é mind ezeket, hogy által láttá, hogy azon projektumok, mellyek a' Constitutzión 's Választási törvényen történhető változásokról elhíreltettek vala, voltak azok, a' mik azon nyughatatlankodásokat okozták, mellyeket nem lehet meg nem vallani? —“

Ezen beszéde által arra adott Constant alkalmatosságot, hogy a' Fő Minister ismét még érzékenyebben kinyilatkoztassa magát, mint előbb cselekedett, 's hogy ő utánna Külső Minister Pasquier is oly beszédet tartson, melly által minden féle heves részen lévő tagokat úgy felbuzdított, hogy egyszeriben néhányan akartak az Oráglószekekbe felszaladni 's beszélni. — (Mind ezekre még vissza térünk). — A' resultatum azonban mint fenn említettük, a' volt, hogy a' Ministerek' jóvállásának első pontja az adó eránt meghatározott, mint hogy pártját 157-ten fogták, ellené pedig csak 79-czen votizáltak.

A' *Rovigói* Herczeg (Generális Savari), ki ellen a' Király' másodikszori visszatérése után pert indítottak, de ő akkor lábelől elállván, *per contumaciam* megszententziáztatott, 's a' ki azolta Smyrnában 's utoljára Angliában tartozkodott — a' minap Párisba önként vissza menvén önként alája adta magát egy katonai ítélőszeknek. Most foly a' perc. A' tanuk' kikérdezéséhez Dec. 24-dikén fogtak hozzá. A' fogház (így szoll a' *Journal de France*), melyhe a' Herczeget zárták, szüntelen leppe van Liberálisokkal, kik nagyon buzgók az eránta való tiszteletnek megbizonyításában, 's az ő sorsából való részesülésben.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

B ó t s.

Az itt felállítandó Protestans Theologiai Tanító Kart. illető Hirdetés: —

„Császár és Király ő Felsége, kinek gondolkodása minden rendű alattvalójára kiterjed, a' két féle Protestans hiten lévő Tanulókra nézve; a' kik azért, hogy a' hazában nem volt a' Lelki Pásztori hivatalra való kifermáltatásra megkívántató tökéletes tanulási intézetjek, külső Országokra menni kéntelenítették, 's az azeránt való meggyőződhetésért is, hogy ezen alattvalóinak Lelki Tanítójik a' magok hivatattassoknak tökéletesen megfelelnék, itt a' maga fő és lakó városában a' mind két féle Protestans hitű alattvalókra nézve egy Theologiai Tanító Kart méltóztatott rendelni — melyben a' Theologiai tudományoknak Cursusa három esztendőkre osztatott-fel, 's az első esztendőhéli-Cursus, ezen 1820-dik esztendőnek elsőb hónapjában veszi kezdetét, de kinyittatásának napja még ez után fog meghatározva kihirdettetni.

„A' kik ezen Tanulási intézetbe mint Halgatók bevéttetni kívánnak, megmutatni köteleztetnek, hogy a' Gymnasiumi tudományokat, 's a' Philosophiai tudományok Cursusát egészen elvégezték, valamint szintén, hogy a' Német és Deák nyelvek tudományos esméretében 's végre a' Görög és 'Sidó nyelvek első Elementumaikban is jártosok. Fedhetetlen erkölcsi magokviseletjeket is megmutatni köteleztetnek.

* * *

Lintznél 15 lánnyommal haladta a' Duna vize a' maga közönséges nagyságát. Német Ország.

Manheimből így írnak Dec. 27-dikéről: — „Itt a' nagy olvadásra kevés fagy kövkeztett, melly után a' Régnus áradása szállani láttatott egy keveset: hanem ezt meg az a' szerencsétlenség követte, hogy tegnap estvéli 10 óratájban a' Régnusnak Reckeraun felől fél órányira lévő nagy töltése megszakadván, a' kiomlott víz a' vidéket elborította. A' gát-szakadás valami 5 vagy 6 rudnyi, mellyen a' víz nagy dühösséggel omlik ki a' tórségre. Kiterjedését ezen árvíz által okoztatott pusztulásnak meg lehet csak abból is itélni, hogy az úgy nevezett Heidelbergai kapu előtt lévő kerteken, mellyek az 1817-dik esztendőbéli áradás által okoztatott pusztulás után csak most vették-va magokat elő, a' víz most ismét omolva foly keresztül. Városunk is csak a' körülette lévő nagy töltések által oltalmaztatik. A' Neckeraui lakosoknak innét hordják csajkákon az ételt italt: marhájik pedig egy hegyen a' szabad ég alatt delelnék, a' hova azokat félelemből előre kihajtatták vala.

A' Karlsruhei levelek szerént a' Linkenheimi és Liedolsheimi vidékek azok, a' mellyeknek szomszédságában a' Régnus töltése megszakadván, az ő vidékeiket egészen elborította. Az emberek önnét mind elfutottak; de néhányak oda is veszték. A' Nagy Herczeg minden nap látogatja ezen szerencsétlen vidéket, és segíti a' nyomorultakat.

Száz forint Conventiós pénzért adtak Váltó czédulában: —
Jan. 4-dikén 249 $\frac{1}{2}$ — 5-dikén 249 $\frac{3}{4}$ — forintot.